

J/2903.

KÖLCSEY FERENCZ VÁLOGATOTT MUNKÁI

*

== BEVEZETÉSEL ELLÁTTA ==

JANCSÓ BENEDEK.

*

MAGYAR MŰVÉSZEK RAJZAIVAL

*

BUDAPEST.

LAMPEL RÓBERT (WODIANER F. ÉS FIAI)

CS. ÉS KIR. UDVARI KÖNYVKERESKEDÉS KIADÁSA.

188

Minden jog fentartva.

2155—903. Nyomatott Wodianer F. és Fiainál, Budapest.

KÖLCSEY FERENCZ.

Kölcsey Ferencz született 1790. augusztus 8-án *Szödemeter*-en, a régi Közép-Szolnok vármegye egyik helységében. Atyja, *Kölcsey* Péter, egyike volt a maga vidékén a legtanultabb közbirtokosoknak. Édes anyja, *Bölony* Ágnes Közép-Szolnok vármegye akkori alispánjának, *Bölony* Imrének volt egyetlen leánya. *Kölcsey* Ferencz atyját nagyon korán, már hat éves korában (1796 aug. 9-én) elvesztette. Sokkal kisebb volt tehát, hogysen érezhette volna e csapás egész súlyát. Különbben is nem ez volt az első csapás, amely a hat éves kis fiút érte. Még atyja életében himlőbe esett s e betegség következtében elvesztette félszemét. E körülmény a gyenge testalkatú, szelíd, sőt félénk gyermeket még hallgatagabbá és félénkebbé tette. Szeretett magányosan meghúzódva, egyedül lenni. Anyja volt egyetlen vigasztalása. A gyermeki szív e szeretetét valóságos talizmánként őrizte meg keblében a későbbi férfi is. Még élete végén is több ízben szeretettel sóhajt fel édes anyja emlékéhez. Maga mondja, hogy Erdélyt is azért szerette leginkább, mert édes anyja ott született. Hazaszeretetének gyökere tehát fiúi szeretetéből hajtott ki.

Amint elkövetkezett az iskolázás ideje, édes anyja két testvérével együtt Debreczenbe vitte s ott a kollégiumhoz közel egy öreg, hűséges nőcseléd gondozása alatt egy nád-

TARTALOMJEGYZÉK.

Czím	Lap
KÖLCSEY FERENCZ. Irtá <i>Jancsó Benedek</i>	V—XXIV
LYRAI KÖLTEMÉNYEK.	
Kivánság	3
A költő	4
Phantasia	4
Andalgások	5
Az acatia	9
Genius száll	10
Minden órám	11
Veszteség	12
Ajánlás	13
Óhajlás	13
Hiacinthus	13
A költő	13
Átok	15
Panasz	15
Egy ifjú sírján	16
Rádaynak sírján	16
Egykor homályos	16
Jegyváltó	17
Ábránd	18
Szemere Pálhoz	19
Ideál	19
Édes kin	21

Czím	Lap
Élet	21
Laurához	22
Vilma emlékkönyvébe	23
Küzdés	24
A szenvedő	25
Az ivó	26
Rákos nymphájához	27
Tudatlanság	27
Borkirály	28
Elfojtódás	28
Szerelem	29
Hol a virány	31
Lyány ült	32
Rény	32
A reményhez	33
Rákóczy hajh	34
Képzelethez	36
Rákos	37
Bú kél velem	38
Bordal	39
Csolnakon	40
Ki búban ül	41
Hymnus	41
Vanitatum vanitas	43
Panasz	44
Zápor	45
Zsarnok	46
Lotti	47
Igazság	47
Remény, emlékezet	48
A nyugtalan	49
Berkemhez	49
Vigasztalás	49
Esti dal	50
Emlék	51

Czím	Lap
Áldozat	51
Holdhoz	51
Jennyhez	52
Echo	53
Drégel	53
Szerelemhez	53
Alkonyi dal	54
Rév előtt	54
A szabadsághoz	55
Derü	56
Balassa	56
Hervadsz	57
Költő	57
Vándor remény	58
Ütem én	58
Hév naptól	59
Vágy	59
Pipadal	60
Honvágy és szerelem	61
Zrínyi dala	62
Könnycsepp	63
Búsan csörög	64
Huszt	65
Mária Theresia	65
Távozás	65
Munkács	66
Vész	66
Alkalomra	67
Kazinczy	67
Tisztújítás	67
Átok	68
Intés	70
Emléklapra	70
Emléksorok Klobusiczky Matildhoz	70
Pauline emlékkönyvébe	71

Czím	Lap
Zrinyi második éneke	71
ROMÁNCZOK, BALLADÁK.	
Kedves sírja	73
Róza	74
A lyány dala	75
Szép Lenka	76
Dobozi	77
Remete	79
Vérmenyekző	82
Endymion	88
Vándor	91
Hős	92
Éji temetés	93
VEGYESEK.	
Talányok	95
Édeskedő	98
Tanács	99
Versenyemlékek	99
Felírás Kende Zsigmond házára	100
Perényiek	100
Epigrammák ifj. b. Vécsey Miklós Szatmármegye főispáni helytartójának beigtatására	126
Gróf Károlyi Györgynek, az uradalmaiban szolgáló tisztviselők	127
MŰFORDÍTÁSOK.	
Homér Iliása	129
Sappho után	167
Sappho után	168
Sappho után	169
Sappho után	169
Klopstock után	169
Az ifjú	170
Ráczy nyelvből	172
Virágbeszéd	173
Harczdíj	173
Vitézi énekek, melyek a karvas mellett énekelteknek	174

Czím	Lap
Demokritos sírján	180
IFJUKORI VERSEK S TÖREDÉKEK.	
Az arkas	181
A képzelethez	182
A nyugalomhoz	184
A szerető	186
Választás	187
Felelet Kazinczy első sonettjére	187
A dalos	188
Kazinczyhoz	189
Búcsú B. től	191
Egy született leánykának	191
Vég nyugalom	194
A sonetto	194
Töredékek	195
Szondi	205
Kölcsey	205
PRÓZAI MUNKÁK.	
MEGYEGYÜLÉSI ÉS AKADÉMIAI BESZÉDEK.	
Magyar játékszin	209
Emlékbeszéd Kazinczy Ferencz felett	219
Emlékbeszéd Berzsényi Dániel felett	226
TÖRVÉNYSZÉKI BESZÉDEK.	
Védelem P. J. számára	235
Gyermekgyilkos R. d. M. ügyében	244
BIRÁLATOK.	
Csokonai Vitéz Mihály munkáinak kritikai megítéltetése	255
Kis János versei	264
Berzsényi Dániel versei	268
PARAINESIS.	
Parainesis Kölcsey Kálmánhoz	277
JEGYZETEK	313
KÉPEK JEGYZÉKE	321